

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
ÚVODY K 1. AŽ 3. VYDÁNÍ	11
ÚVOD KE 4. VYDÁNÍ	13
PRACOVÍŠTĚ A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ	15
Místnosti	15
Aseptické pracovní prostředí	17
Dekontaminace fyzikální	18
Dekontaminace chemická	19
Kombinace ochranných opatření	19
Hygiena pracovního prostředí	26
Bezpečnost pracovního prostředí	27
SESTRY A JINÍ PRACOVNÍCI OPERAČNÍHO ODDĚLENÍ	30
PŘÍSTROJE NA OPERAČNÍM ODDĚLENÍ	35
Přístroje sterilizační	35
Přístroje na destilovanou vodu	43
Přístroje mycí a čisticí	45
Odsávačky	45
Přístroje k incizím a koagulaci měkkých tkání	47
Motorové vrtačky a pilky	50
Přístroje k osvětlení rány	52
Operační mikroskopy	55
Rentgenové přístroje	57
Přístroje anestetické	58
Přístroje křísící	60
Monitory a speciální přístroje některých oborů	63
Přístroje pro mimotělní oběh	64
Operační stoly	65
OPERAČNÍ NÁSTROJE	67
Vlastnosti nástrojů, jejich kontrola a opatrování	67
Příprava nástrojů k operaci a jejich sterilizace	69
Uchování sterilních nástrojů v pohotovosti	72
Přenášení sterilních nástrojů k operaci	72
Ošetření a dezinfekce nástrojů použitých při operaci nebo jinak znečištěných	73
OPERAČNÍ MATERIÁL ZANECHÁVANÝ V TĚLE NEMOCNÉHO	76
Šicí a podvazový materiál	76
Materiál k osteosyntéze	81
Materiál užívaný k plastikám	81

OPERAČNÍ POTŘEBY A POMŮCKY	83
Operační obleky	83
Operační prádlo a podložky	86
Ranný a obvazový materiál	87
Prostředky a přípravky užívané na operačním oddělení	90
Čištění skvrn	96
PROVOZ A ORGANIZACE PRÁCE NA OPERAČNÍM ODDĚLENÍ	99
Pracovní rozvrhy	99
Organizace a provoz operačního dne	100
Zvláštní případy a příhody na operačním sále	106
Organizace a provoz neoperačního dne	111
INSTRUMENTOVÁNÍ	113
Mytí a oblékání k operaci	113
Přípravy u operačního stolu a dohled při operaci	118
Příprava instrumentaria	118
Příprava operačního pole	122
Umístění operační skupiny, anesteziologa a přístrojů	123
Rozdání nástrojů	124
Obecná instrumentační technika	126
Dohovor s operujícími	126
Úprava nástrojů a pomůcek před jejich podáním	132
Podávání nástrojů	135
Přebírání nástrojů zpět	136
Počítání roušek	139
Instrumentační technika při základních složkách operací	140
Mikrochirurgické operační postupy	158
SPECIÁLNÍ INSTRUMENTAČNÍ POSTUPY V CHIRURGICKÝCH OBORECH	163
OPERACE ZE VŠEOBECNÉ CHIRURGIE	172
Menší chirurgické výkony na povrchových tkáních	176
Operace v krční oblasti	178
Operace prsní žlázy	182
Operace na sympatiku	183
Operace varixů dolních končetin	184
Operace pro hnisavý zánět kostí	185
Amputace končetin	186
OPERACE V PLASTICKÉ CHIRURGII A CHIRURGIE POPÁLENIN	188
Ukázky výkonů z plastické chirurgie	188
Chirurgické výkony u popálenin	193
NEUROCHIRURGICKÉ OPERACE	196
Výkony na hlavě a mozku	205
Návrtý	206
Osteoklastické kraniektomie	209
Osteoplastické kraniotomie	210

Mikrochirurgické operace	212
Stereotaktické operace	215
Výkony na páteři a míše	215
Výkony na nervech	222
OČNÍ OPERACE	225
Operace pro zákal čočky	230
Operace pro zákal rohovky	231
Operace pro glaukom	232
Operace pro poranění oka	232
Operace odchlípení sítnice	233
Operace šilhání	234
Enukleace oka	235
Operace slzného vaku	235
Operace na spojivce	236
Operace víček	236
OPERACE V UŠNÍM, NOSNÍM A KRČNÍM LÉKAŘSTVÍ	238
Malé výkony prováděné ústy nebo v nosní dutině	238
Velké operace ušní	244
Velké operace nosu a vedlejších nosních dutin	248
Velké operace na hrtanu a měkkých tkáních krku	251
Endoskopické výkony	253
CÉVNÍ A SRDEČNÍ OPERACE	255
Operace na cévách	259
Rekonstrukce, by-pasy a anastomózy	262
Embolektomie	264
Operace na srdci	265
SRDEČNÍ OPERACE U DĚTÍ	270
Operace na otevřeném srdci	270
HRUDNÍ OPERACE	275
Operace hrudní stěny a plic	279
Operace na hrudním jícnu	284
Operace v oblasti bránice	286
Méně zvyklé přístupové cesty	286
Operace v oblasti mediastina	287
Hrudní punkce a drenáž	290
BŘIŠNÍ OPERACE	292
Otevření břišní dutiny	298
Operační výkony na žaludku a dvanáctníku	300
Operace v oblasti bránice a jícnu	303
Operace na střevech	304
Operace na žlučových cestách, játrech a slinivce	311
Operace sleziny	315
Operace zevních kýl	316
Operace náhlých břišních příhod	318

GYNEKOLOGICKÉ A PORODNICKÉ OPERACE	320
Gynekologické operace cestou břišní	324
Operace na vaječniku	325
Operace na vejcovodech	325
Operace na děloze	326
Gynekologické operace cestou poševní	327
Operace na pochvě	328
Operace dělohy	328
Punkce Douglasova prostoru	329
Kytetáž děložní dutiny	329
Endoskopické výkony	330
Mikrochirurgie	330
Operace v oblasti dětské gynekologie	331
Porodnické výkony a operace	332
Příprava rodičky k samovolnému porodu	332
Ošetření novorozence	333
Operační výkony v těhotenství, při porodu a po něm	333
Instrumentační pomoc při porodu a císařský řez	334
Zmenšovací operace na mrtvý plod	335
Operace při děložní atonii	335

UROLOGICKÉ OPERACE	337
Operace cestou lumbální	340
Operace cestou břišní	344
Operace v malé pánvi	346
Operace uretry	350
Výkony na obsahu skróta	351
Transuretrální endoskopické operace	351
Urologické operace u dětí	353

TRAUMATOLOGICKÉ A ORTOPEDICKÉ OPERACE	354
Operace na horní končetině	365
Výkony v oblasti ramenního pletence	365
Výkony na pažní kosti	366
Výkony na předloktí a ruce	368
Operace na pánvi	370
Operace na dolní končetině	372
Výkony v oblasti krčku a trochanterů	372
Výkony v oblasti diafýzy femuru a kolenního kloubu	377
Výkony na bérce a noze	382
Operace na páteři	386
Kostní autoštěpy	388

OPERACE U DĚTÍ	390
Ukázky neurochirurgických operací	390
Ukázka hrudní operace	391
Ukázky břišních operací	392

ZÁKLADY ASISTOVÁNÍ	398
Doporučené písemnictví	400
Seznam jmenný a věcný	401